

Liman ilmastokokous 2014

Irti fossiilisista – kohti uusiutuvaa energiaa

Ympäristö- ja kehitysjärjestöjen keskeiset tavoitteet
YK:n ilmastokokoukselle

PARIISISSA SOLMITAAN vuonna 2015 uusi, maailmanlaajuinen YK:n ilmastopimus. Tärkeä ja ratkaiseva vaihe matkalla kohti uutta sopimusta on COP20-osapuolikokous, joka järjestetään Perun pääkaupungissa Limassa 1.–12. joulukuuta 2014.

ILMASTOKRIISIN RATKAISEMINEN vaatii fossiilisten polttoaineiden käytöstä luopumista vuoteen 2050 mennessä – koko maailmassa. Siirtymä kohti uusiutuvaa energiaa on jo alkanut, ja sitä tulee vauhdittaa entisestään. Paljon voitettavaa on myös energiatehokkuuden saralla.

Fossiilisten polttoaineiden käytöstä on luovuttava

ILMASTOKRIISI on ennennäkemättömän vakava uhka ihmisille, ympäristölle ja taloudelle. Hallitustenvälinen ilmastopaneeli IPCC varoittaa ilmastomuutoksen aiheuttavan peruuttamatonta ja laajamittaista tuhoa, ellei fossiilisten polttoaineiden käytöstä syntyviä päästöjä vähennetä nopeassa tahdissa.

Nyky politiikalla ilmasto lämpenee IPCC:n mukaan 4–5 astetta vuosisadan loppuun mennessä esiteolliseen aikaan verrattuna. Tämä merkitsisi laajamittaisen ilmastokatastrofin toteutumista. Ilmastomuutos uhkaa erityisesti kehitysmaiden köyhiä, jotka ovat siitä vähiten vastuussa ja joilla on huonoimmat mahdollisuudet sopeutua nopeisiin muutoksiin.

Liman ilmastokokouksessa pyritään lyömään lukkoon maailmanlaajuisen ilmastopimuksen rakenne. Maat voivat samalla osoittaa, että niillä on yhteinen näkemys keinoista ilmastokriisin torjumiseksi. Yksi konkreettinen keino on sitoutua fossiilipäästöjen nollaamiseen ja fossiilisista polttoaineista luopumiseen vuoteen 2050 mennessä.

Uusiutuva energia on ratkaisu

Uusiutuva energia ja energiatehokkuus ovat ratkaisevassa asemassa ilmastokriisin torjunnassa. Uusiutuvan energian teknologiat kehittyvät harppauksin. Aurinkopaneelien hinnat laskivat 80 prosenttia vuosina 2008–2014. Tuulisähkö kasvoi Kiinassa vuonna 2012 ensimmäistä kertaa enemmän kuin hiilisähkö.

Uusiutuvan energian potentiaali on valtava: teoreettisesti sillä voitaisiin täyttää maailman nykyinen energiatarve satakertaisesti. Potentiaalista 95 prosenttia on aurinkoenergiaa: se on tulevaisuuden keskeinen energiaratkaisu. Maailma on jo siirtymässä kohti uutta energiataloutta, ja onnistunut ilmastopimus vauhdittaisi siirtymää entisestään.

Suomen otettava ratkaisijan rooli

Suomen oma ilmastopoliittikka on passiivista ja energiantuotannon ja -kulutuksen rakenteet vanhanaikaisia. Emme ole ottaneet edelläkävijän tai ratkaisijan roolia, vaikka meillä olisi siihen kaikki edellytykset. Samalla käänämme selkämme kotimaisille työpaikoille. Paljon puhuttua cleantech-osamista ei ole kyetty riittävästi kaupallistamaan globaalien markkinoiden tarpeisiin, sillä kotimarkkinat ja poliittinen tuki puuttuvat.

Onnistunut globaali ilmastopimus ja kunnianhimoinen kansallinen, alueellinen ja kansainvälinen ilmastopoliittikka ovat Suomelle ennen kaikkea mahdollisuus. Suomen tulee ottaa aktiivinen rooli ilmastoneuvotteluissa yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa ja tuoda kansallinen energiapolitiikkamme nykyaikaan.

Suomen tulee:

- ▶ ottaa kotimaiseksi tavoitteeksi fossiilisista polttoaineista irtautuminen ja täysin uusiutuvaan energiaan siirtyminen vuoteen 2050 mennessä.
- ▶ tukea julkisesti ilmastoneuvotteluprosessissa globaalia fossiilisista polttoaineista irtautumista ja fossiiliperäisten päästöjen saamista nollaan vuoteen 2050 mennessä.
- ▶ tuoda kotimainen energiapolitiikka 2010-luvulle: kestävästä kestäväksi ja uusiutuvaksi, keskitetystä hajautettuun tuotantoon ja yhteisöenergiaan. Avoimuuden ja energiansäästön

- edistämisen tulee olla energiapolitiikan keskiössä.
- ▶ tuoda kotimaiset päästövähennystavoitteet ilmastotieteen suositusten tasolle niin, että päästöt vähentyvät lineaarisesti nollaan ennen vuotta 2050.
- ▶ käyttää vahvaa ilmastolakia ilmastopoliittikan välitavoitteiden seurantaan ja ohjaamiseen.
- ▶ irtautua hiilivoimasta ja turpeenpoltosta vuoteen 2025 mennessä.

Oikeudenmukaisuus on sopimuksen kivijalka

Uuden sopimuksen on perustettava vahvasti oikeudenmukaisuuden periaatteelle: köyhien maiden ihmisten oikeus puhtaaseen kehitykseen on turvattava. Vauraiden, varhain teollistuneiden maiden on näytettävä suuntaa päästöjen ripeässä vähentämisessä. Vain tällöin voimme edellyttää myös köyhemiltä valtioilta ja nousevilta talouksilta vähähiilistä kehitystä. Myös varakkaiden kehitysmaiden ja nousevien talouksien tulee sitoutua riittäviin ja oikeudenmukaisiin päästövähennyksiin, ja jokaisen valtion on laadittava ilmastostrategia päästöjensä hillitsemiseksi.

Rikkaat maat ovat YK:n ilmastoneuvotteluissa sitoutuneet kasvattamaan kehitysmaalle suunnatun ilmastorahoituksensa 100 miljardin dollarin vuositasolle vuoteen 2020 mennessä. Kansainvälisesti sovittua suunnitelmaa tavoitteen saavuttamiseksi ei kuitenkaan ole. Epätietoisuus viivästyttää ilmastotoimiin tehtäviä investointeja ja vaarantaa ilmastopimuksen aikaansaamisen. Rikkaiden maiden on Limassa sitouduttava ilmastorahoituksen merkittävään lisäämiseen.

Suomen tulee:

- ▶ näyttää esimerkkiä ja tehdä kansallisesti ja EU:ssa kunnianhimoisia ilmastorahoitussitoumuksia.
- ▶ edistää vauraiden maiden sitoutumista ilmastorahoituksen tasaiseen kasvattamiseen vuosina 2015–2020, jotta 100 miljardin dollarin taso voidaan saavuttaa vuonna 2020.
- ▶ edistää oikeudenmukaista vastuunjakoja niin, että se ohjaa kansallisesti ja kansainvälisesti kunnianhimoiseen ilmastopoliittikkaan. Oikeudenmukaisuusperiaatteet on määriteltävä selkeästi ja niiden toteutumista on arvioitava riittävin mittarein.

- ▶ viipymättä laatia ilmastorahoitusstrategia, jossa nimetään ne lähteet ja keinot, joilla Suomi toteuttaa kansainväliset ilmastorahoitusvelvoitteensa oikeudenmukaisella, kestävällä ja ennakoitavalla tavalla.
- ▶ tukea toimenpideohjelmaa metsäkatoon ja maankäyttöön liittyvistä kysymyksistä. Ohjelma ei saa johtaa päästöjen siirtymiseen ja sen tulee turvata luonnon monimuotoisuus ja haavoittuvien ihmisryhmien asema.
- ▶ ajaa sopimustekstiin selkeää viittausta vuoden 2015 jälkeisiin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Lisätietoja

Jonas Biström

puheenjohtaja, Natur och Miljö
puh. 044 021 6668

Otto Bruun

suojeluasiantuntija, Suomen luonnonsuojeluliitto
puh. 050 345 4411

Tuuli Hietaniemi

kehityspoliittinen asiantuntija, Kepa
puh. 050 317 6686

Hanna-Liisa Kangas

ilmastovastaava, WWF Suomi
puh. 045 631 8353

Leena Kontinen

ilmastokampanjavastaava, Maan ystävät
puh. 044 204 0834

Kaisa Kosonen

ilmasto- ja energiavastaava, Greenpeace Nordic
puh. 050 368 8488

Rilli Lappalainen

pääsihteeri, Kehys
puh. 050 5613456

Sarianna Mankki

puheenjohtaja, 350 Suomi
puh. 050 369 5680

Leo Stranius

toiminnanjohtaja, Luonto-Liitto
puh. 040 754 7371

